

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., ve věci žalobce **Nestlé Česko s.r.o.**, se sídlem Mezi vodami 2035/31, Praha 4, zastoupeného JUDr. Miroslavem Bartoněm, advokátem se sídlem Záhřebská 33/577, Praha 2, proti žalovanému **Státní zemědělské a potravinářské inspekci, Inspektorátu v Olomouci**, se sídlem Pavelkova 13, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí ředitele žalované ze dne 2.7.2013, č.j. SZPI/AU805-2/2013, ve věci námitek proti opatření,

t a k t o :

I. Rozhodnutí ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Olomouci ze dne 2.7.2013, č.j. SZPI/AU805-2/2013 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15.342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Miroslava Bartoně, advokáta se sídlem Záhřebská 33/577, Praha 2.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí ředitele žalovaného, kterým byly zamítnuty námitky žalobce proti opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P068-80495/13/D ze dne 25.6.2013, jímž inspektor žalovaného uložil žalobci povinnost uvést do 25.7.2013 do souladu označení balených potravin DELI PISTÁCIOVÁ a DELI PISTÁCIOVÁ XXL s požadavky § 9 odst. 1 vyhlášky č. 113/2005 Sb., a § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona č. 110/1997 Sb.

Inspektor žalovaného ve výroku předmětného opatření uvedl, že název „PISTÁCIOVÁ“ uvedený v rámci označení potravin na jejich předních stranách vedle označení „DELI“ považuje za nesprávný, neboť slovo „PISTÁCIOVÁ“ může ve spotřebiteli vzbudit dojem, že potravina obsahuje pistácie, avšak potravina ve skutečnosti obsahuje pouze pistáciové aroma.

Žalobce požadoval zrušení napadeného rozhodnutí. V žalobě namítal nesprávnost závěru žalovaného o tom, že by název DELI PISTÁCIOVÁ klamal spotřebitele ohledně charakteristiky potraviny, když výrobek ve skutečnosti neobsahuje pistáciové plody. Zdůraznil, že složení výrobku je na obalu výrobku řádně popsáno. Srovnávání DELI PISTÁCIOVÉ s jinými DELI tyčinkami, označenými MALINOVÁ, ROZINKOVÁ, či OŘÍŠKOVÁ, jež žalovaný v rozhodnutí provádí, je dle názoru žalobce liché, neboť ostatní z uvedených tyčinek skutečně obsahují avizované plody (maliny, rozinky, oříšky), přičemž tyto jsou na přední straně obalů tyčinek vyobrazeny, na rozdíl od případu DELI PISTÁCIOVÉ. Na obalu není uvedeno, že by výrobek obsahoval pistáciové oříšky či jejich zlomky. Pro podporu svých tvrzení žalobce uvedl, že některé výrobky označené obdobným tradičním názvem (př. malinovka či vanilková zmrzlina) rovněž neklamou spotřebitele, neboť ten s ohledem na své dlouhodobé zkušenosti a vědomosti neočekává v těchto výrobcích plody malin či kousky vanilky. Zdůraznil, že DELI PISTÁCIOVÁ patří k výrobkům s letitou tradicí a spotřebitelům je tudíž dobře známo, že výrobek obsahuje aroma, nikoliv pistáciové oříšky. Dále uvedl, že tento typ DELI tyčinky se vyrábí od roku 1985 a před uvedením do výroby se k produktu vyjadřovaly všechny oprávněné orgány. Dále žalobce namítal nesprávnost odkazu orgánu I. stupně na § 9 odst. 1 vyhlášky č. 113/2005 Sb. s ohledem na odst. 4 téhož ustanovení, který je vůči odst. 1 speciálním. Ustanovení § 9 odst. 4 vyhlášky má podle žalobce přednost i před obecným ustanovením čl. 16 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002. Konečně žalobce vytýkal žalovanému, že se v rozhodnutí nezabýval tím, zda byli jednáním žalobce spotřebitelé skutečně klamáni.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že tyčinka DELI PISTÁCIOVÁ je potravinou, kterou nelze označit druhem, skupinou nebo podskupinou (nelze ji zařadit dle komoditní vyhlášky), tudíž by v souladu s § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb. měla být označena názvem odvozeným od základní použité suroviny nebo technologie. Je-li tedy potravina označena jako DELI PISTÁCIOVÁ, měly by být základní surovinou pistácie. Nebyly-li při výrobě potraviny pistácie použity, nelze tento název pro daný výrobek použít. Z názvu by tedy mělo být zřejmé, že se jedná pouze o aroma (příchuť). Ke srovnání uvádí, že v tvarohové buchtě spotřebitelé také očekávají tvaroh, nikoli jen aroma. Informace o tom, že jde o pistáciovou příchuť, však na přední straně obalu není. Slovo PISTÁCIOVÁ je

dle žalovaného provedeno privilegovaně vůči ostatním údajům na obalu, zejména údajům o složení, a třikrát větším písmem než jsou ostatní údaje. Vytýkal žalobci, že informace o složení získá spotřebitel teprve po odklopení sváru obalu, přitom dle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 113/2005 Sb., musí být předmětné údaje podle § 6 až 8 zákona č. 110/1997 Sb. uvedené na viditelném místě, snadno čitelné a nezakryté. K námitce žalobce, že na obalu tyčinky nejsou pistácie vyobrazeny, uvedl, že i způsob provedení obalu, tj. zelená barva a obrázek tyčinky, z které se odlupují kousky náplně, mohou ve spotřebiteli vyvolat dojem, že se jedná o pistácie. Vyobrazené kousky náplně mají navíc téměř kulovitý tvar, tudíž by si spotřebitel při letmém pohledu nebo ve spěchu mohl myslet, že je na obrázku pistácie, a tím mohl být uveden v omyl. Dále žalovaný poukázal na § 4 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 113/2005 Sb. a čl. 16 Nařízení (ES) č. 178/2002, které shodně přikazují neuvádět spotřebitele v omyl označením výrobku. Předmětné nařízení je dle žalovaného přímo použitelným právním předpisem vyšší právní síly, jehož ustanovení mají obecnou povahu a jsou závazná ve všech svých částech, všechny orgány členského státu, správní úřady i soudy jsou povinny nařízení aplikovat a nařízení vytlačuje veškeré vnitrostátní právo, které je s ním v rozporu. V souladu s judikaturou žalovaný považuje za škodlivý následek již samotnou možnost ohrožení práv spotřebitelů, tudíž možným následkem protiprávního jednání žalobce bylo právě ekonomické poškození spotřebitelů, což skutečnosti daného případu nepochybně dokazují. Odkázal přitom na komentáře spotřebitelů na stránkách www.chemievjidle.cz, www.prozeny.cz, popř. reportáž uveřejněnou na www.ceskatelevize.cz v článku s názvem „Ovocný výrobek bez ovoce? Pravý obsah maskují lákavé názvy“.

Žalobce v replice ze dne 14.11.2013 zdůraznil, že povinné informace o složení výrobků byly na předmětných výrobcích umístěny standardně, v souladu s běžnou praxí, jejich dostupnost nebyla znemožněna ani horší, než u jiných výrobků. Dále napadal tvrzení žalovaného, že pro potravinu „DELI PISTÁCIOVÁ“ měla být základní surovinou pistácie, jinak nebylo možné výrobcem zvolený název použít, neboť z názvu mělo být zřejmé, že se jedná pouze o příchut'. Uvedl, že výrobky jsou označeny zcela ve shodě s požadavky § 6 odst. 1 písm. b) zákona o potravinách, jako „Tyčinka s pistáciovou příchutí a karamellem 15% máčená v hořké čokoládě 25%“. Žalobce tedy neklamal spotřebitele, neboť na obale výrobku jasně uvedl, že je v něm použito pistáciové aroma, a naopak nikdy neuváděl, že by výrobek obsahoval oříšky pistácie. Zákon o potravinách neuvádí, že by se musel obchodní název (v daném případě „DELI PISTÁCIOVÁ“) zcela shodovat s názvem dle § 6 zákona, v opačném případě by byly stěžejí obhajitelné názvy jako „Dobrá máma“ či „Zlatá esíčka“. Závěr žalovaného o podobnosti odlupujících se kousků náplně tyčinky s plody pistácií označil za zcela zavádějící, neboť tvar plodů pistácie je zcela odlišný. Dále namítl, že připouští-li žalovaný, že spotřebitel vybírá potraviny letmým pohledem či ve spěchu, pak mu zcela uniká existence stále složitějších právních předpisů o označování potravin. Relevance žalovaným zmiňovaných reportáží, či internetových diskusí je dle žalobce diskutabilní. K ekonomickému poškození spotřebitelů dle názoru žalobce dojít nemohlo, neboť výrobky jsou prodávány za cenu odpovídající tomu, že je v nich obsaženo toliko aroma.

Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)]. Vědom si vymezení předmětu soudního přezkumu žalobními body žalobce (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), zabýval se krajský soud nejprve

posouzením, zda přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů nebrání vady řízení, k nimž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány (viz rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Podle závěru, vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9.6.2010, č.j. 7 As 33/2010-99, publikovaném pod č. 2323/2011 Sb. NSS, je opatření vydané podle § 5 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci (opatření vydané inspektorem na základě výsledků provedené kontroly), rozhodnutím, ve vztahu k němuž se subsidiárně použije správní řád. Stanoví-li § 5 odst. 2 tohoto zákona, že opatření oznámí inspektor kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam, aniž by zákon stanovil jeho obsahové náležitosti, je nezbytné, aby záznam splňoval náležitosti obsažené v § 67 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.s“).

Jak soud v úvodu předestřel, uložil žalobci správní orgán I. stupně, tj. pověřený inspektor, opatření k odstranění zjištěných nedostatků v uvedeném znění: *„Uvést do souladu označení balené potraviny: DELI PISTÁCIOVÁ a DELI PISTÁCIOVÁ XXL s požadavky § 9 odst. 1 vyhlášky č. 113/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona č. 110/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Dle uvedených údajů uvedených v rámci označení potravin na jejich předních stranách je považován název vedle označení DELI, a to slovně uvedeno „PISTÁCIOVÁ“ za uvedení nesprávné, neboť slovo pistáciová může ve spotřebiteli vzbudit dojem, že potravina obsahuje pistácie, přičemž pistácie neobsahuje, obsahuje pouze aroma. Název potraviny „DELI PISTÁCIOVÁ“ hmotnost 35g a DELI PISTÁCIOVÁ XXL 46g je proto považováno jako za nesprávně označené, čímž byl porušen zákaz uvádění do oběhu potravin nesprávně označených dle § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona č. 110/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Termín splnění do: 25.7.2013.“*

Podle § 9 odst. 1 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů množství složky v hmotnostních nebo objemových procentech, popřípadě v g/100 g potraviny nebo v ml/100 ml se uvede na obalu v blízkosti názvu nebo u příslušné složky, s výjimkou lihovin, v případě, že

- a) název složky nebo skupiny složek se použije v názvu potraviny, pod nímž se potravina uvádí do oběhu nebo ji spotřebitel obvykle s tímto názvem spojuje,
- b) složka nebo skupina složek je v označení zdůrazněna slovně, obrazově nebo graficky,
- c) složka nebo skupina složek je základní pro charakteristiku potraviny a pro její odlišení od výrobků, se kterými by mohla být zaměnitelná pro svůj název nebo vzhled.

Podle § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění účinné do 31.12.2013 (dále jen „zákon o potravinách“) je provozovatel potravinářského podniku uvedený v odstavci 1 (pozn. soudu, tj. který uvádí potraviny do oběhu) je dále povinen neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny nedostatečně nebo nesprávně označené.

Výrokem předmětného opatření uložil inspektor žalovaného povinnost uvést označení tyčinek DELI PISTÁCIOVÁ a DELI PISTÁCIOVÁ XXL do souladu s § 9 odst. 1 vyhl. č. 113/2005 Sb., tj. uvést v blízkosti názvu složky, která je v názvu potraviny slovně zdůrazněna, tj. dle názoru soudu pravděpodobně u složky „PISTÁCIOVÁ“, množství složky v hmotnostních procentech, popřípadě v g/100 g potraviny. Současně uložil pověřený inspektor žalobci povinnost uvést označení tyčinek DELI PISTÁCIOVÁ a DELI PISTÁCIOVÁ XXL rovněž do souladu s § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona o potravinách, což je ustanovení, které ukládá provozovateli potravinářského podniku uvádějícího potraviny do oběhu neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny nedostatečně nebo nesprávně označené.

Jinými slovy, pověřený inspektor uložil žalobci, aby do 25.7.2013 vyřadil z oběhu tyčinky DELI PISTÁCIOVÁ a DELI PISTÁCIOVÁ XXL, které jsou nesprávně označeny, a následně opravil název těchto potravin tak, aby v blízkosti názvu složky, která je v názvu potraviny slovně zdůrazněna, uvedl množství složky v hmotnostních, popřípadě v g/100 g potraviny.

Žalobce proto v námitkách proti opatření ze dne 25.6.2013 argumentoval, že název obou předmětných potravin zcela odpovídá § 6 odst. 1 písm. b) zákona o potravinách neboť zní „Tyčinka s pistáciovou příchutí a karamellem 15% máčená v hořké čokoládě 25%“, tudíž je spotřebitel v názvu potraviny informován o tom, že ve výrobku je použita pistáciová příchut', nikoli pistácie. Tento název potraviny je uveden na zadní straně předmětné potraviny, což však zákonu o potravinách ani vyhlášce č. 113/2005 Sb. neodporuje. Dále žalobce v námitkách zdůraznil, že požadavek § 9 odst. 1 vyhl. č. 113/2005 Sb. se na uvedený případ nevztahuje, neboť pistáciová příchut' je v potravinách uvedena v malém množství, tudíž na daný případ dopadá výjimka upravená v § 9 odst. 4 písm. c) vyhl. č. 113/2005 Sb.

Podle § 9 odst. 4 vyhl. č. 113/2005 Sb. se ustanovení odstavců 1 a 2 nevztahují na složku nebo skupinu složek, které jsou používány v malých množstvích pro účely aromatizování.

Žalovaný rozhodnutím o námitkách, které je žalobou napadeno, podané námitky žalobce zamítl. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že obchodní název DELI PISTÁCIOVÁ je třeba posuzovat jako klamání spotřebitele ohledně charakteristiky potraviny ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 113/2005 Sb., neboť slovo „pistáciová“ je součástí názvu potraviny, je umístěno v hlavním zorném poli na přední straně balení, tj. odděleně od údajů o složení. Oproti údajům o složení, k nimž se spotřebitel dostane teprve po odklopení sváru na zadní straně obalu, je tak název „pistáciová“ v privilegovaném postavení. Tímto způsobem je vytvořena představa, že tyčinka obsahuje pistácie, což je podstatné pro charakteristiku, kvalitu a složení výrobku. S tvrzením, že slovo „pistáciová“ evokuje toliko příchut' dle žalovaného nelze souhlasit za situace, kdy firma uvádí na trh obdobné výrobky jako DELI MALINOVÁ, ROZINKOVÁ, či OŘÍŠKOVÁ, které skutečně obsahují avizované plody (maliny, rozinky, oříšky). Spotřebitel se tak po zkušenosti s uvedenými výrobky může domnívat, že výrobek DELI PISTÁCIOVÁ obsahuje pistácie. V závěru odůvodnění žalovaný uvedl, že obsahuje-li potravina pouze aroma, nemusí být na přední straně obalu uvedeno % zdůrazněné složky, avšak nelze na přední straně použít název DELI PISTÁCIOVÁ, jinak se jedná o klamání spotřebitele ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 113/2005 Sb. a čl. 16 Nařízení (ES) č. 178/2002.

Krajský soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně shora uvedeným požadavkům nepřezkoumatelnost rozhodnutí nedostalo.

Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí dle § 68 odst. 3 s.ř. je zejména doložit správnost a zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí. Podmínkou přesvědčivosti rozhodnutí správního orgánu a konec konců i jeho přezkoumatelnosti je tak zejména skutečnost, aby odůvodnění rozhodnutí odpovídalo jeho výrokové části, tj. aby bylo z odůvodnění rozhodnutí seznatelné, jaké úvahy vedly správní orgán právě k uložení ve výroku uvedených povinností účastníku řízení.

V posuzované věci se však, jak je shora podrobně citováno, výroková část uloženého opatření s jeho odůvodněním míjí. Správní orgán I. stupně totiž uložil žalobci povinnost uvést v blízkosti názvu složky, která je v názvu dotčených tyčinek slovně zdůrazněna, množství složky v hmotnostních, popřípadě v g/100 g potraviny. Žalobce tudíž zcela logicky vedl v námitkách proti uloženému opatření polemiku s výrokem napadeného opatření, tj. s povinností, která mu byla uložena, a namítal existenci výjimky vyplývající z § 9 odst. 4 písm. c) vyhl. č. 113/2005 Sb. pro složky užívané toliko pro aromatizování. Žalovaný poté v rozhodnutí o námitkách dal žalobci za pravdu v tom, že se na uvedený případ § 9 odst. 4 písm. c) vyhl. č. 113/2005 Sb. vztahuje, avšak výrok opatření, ukládající žalobci uvést označení předmětných tyčinek DELI do souladu s § 9 odst. 1 vyhlášky č. 113/2005 Sb. ponechal beze změny. I nadále tedy byla žalobci uložena povinnost uvést v blízkosti názvu složky, která je v názvu dotčených tyčinek slovně zdůrazněna, množství složky v hmotnostních, popřípadě v g/100 g potraviny.

Napadené rozhodnutí se tudíž stalo dle názoru soudu nesrozumitelným, přičemž tato nesrozumitelnost činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 113/2005 Sb. a čl. 16 Nařízení (ES) č. 178/2002 týkající se klamavosti označení výrobků, která byla zřejmě pochybením, jež hodlal napadeným opatřením odstranit, tak zůstala žalovaným ocitována a vyložena toliko v odůvodnění rozhodnutí. S úvahami žalovaného o klamavosti předmětných označení se tudíž mohl žalobce seznámit teprve v rozhodnutí odvolacího orgánu, a teprve v žalobě mohl s argumenty žalovaného týkajícími se klamavosti označení polemizovat, což rovněž učinil. Stěžejní část věcné polemiky se tak přesunula z řízení správního do řízení před soudem.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž jsou správní orgány vázány právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Žalovaný tak bude povinen zajistit soulad mezi výrokem uloženého opatření a jeho odůvodněním, a dále bude povinen se vypořádat s námitkami žalobce a uvést, proč tyto považuje za liché, mylné či vyvrácené.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 15.342 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobce advokátem, stanovené dle vyhlášky

č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 9.300 Kč za 3 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení, seps žaloby a seps repliky ze dne 14.11.2013 (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč, tj. 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 2.142 Kč (tj. 21 % z částky 10.200 Kč), neboť zástupce žalobce je plátcem uvedené daně. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Ostravě dne 23. dubna 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu